

Årsmøtesak 14. Innspill til jordbruksforhandlingene i 2024

Tillegg kapittel 17 Annet, side 31

Tiltak mot ringorm

Ringorm hos storfe er en nasjonal liste 2-sykdom og zoonose. I tillegg til sykdomseffekten på dyr og mennesker, er ringorm en trussel for verdien og omdømmet til norske storfehuder. Det er derfor et uttalt mål om å holde norske storfe fri for ringorm. Sanering og bekjempelse er kostbart og arbeidskrevende, og ikke alle lykkes med dette.

I Trøndelag er det nå et pågående utbrudd med cirka 20 besetninger som har fått påvist ringorm. Bøndene opplever den praktiske, økonomiske og psykiske belastningen som stor. Status i Trøndelag er nå at bøndene er i ferd med å få godkjent saneringsplanene, og disse viser at tiltakene som er nødvendige for å bli kvitt smitten er omfattende og kostbare.

Trøndelag Bondelag har fått signaler om at det kan være grunn for å stille spørsmål ved om Mattilsynet satte inn tilstrekkelige tiltak i starten av ringormutbruddet, og at dette kan ha medført et større utbrudd enn nødvendig. Blant annet har fylkeslaget fått henvendelser fra medlemmer, som viser til at Mattilsynet ikke har fulgt sin egen veileder innledningsvis i håndtering av sykdommen. Trøndelag Bondelag mener at staten må ta et større ansvar for situasjonen, hvis det er tilfelle at spredning kunne vært unngått.

Ikke alle saneringsplanene vil være mulig å dekke av forsikring, som har et tak på å dekke 1,5 millioner. Noen velger heller å avvikle drifta, men må likevel sanere. **Det er avgjørende for å lykkes med smittebekjempelsen at bønder som må sanere får dekket kostnadene til sanering.** I matloven § 31 åpnes det for mulighet for å etablere ordninger som skal lette bondens mulighet til å etterkomme tiltak. Forarbeidene til loven peker på at det kan etableres slike ordninger gjennom jordbruksavtalen og **Trøndelag Bondelag mener det er nødvendig å unytte dette handlingsrommet for å lykkes med ringormvaksinering i Trøndelag. Vi mener det bør etableres en statlig ordning som dekker saneringskostnader over 1,5 millioner**, dvs kostnader som overskrider forsikring. Dette vil gi fortsatt tilgjengelig forsikring, og samtidig bidra til at Mattilsynet gjør vurderinger av saneringsplaner slik at de ikke blir mer omfattende enn nødvendig.

Erfaring fra 80- og 90-tallet viser at langvarig ringormvaksinering i besetningen (5 år) er avgjørende for å lykkes. **Vi viser derfor til innspill fra Helsetjenesten for storfe og Animalia og støtter forslaget om at fellesskapet dekker ringormvaksinering for rammede besetninger i en 5-årsperiode for å redusere fellesskapets risiko.** Animalia kan administrere ordningen.